

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL L.G. 2018-04-19 SKUNDO**

2018 m. birželio 22 d. Nr. S- 98 (7-73/2018)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Vilmos Vildžiūnaitės – pranešėja

sekretoriaujant

Ramutei Matkevičienei

mokesčių mokėtojo atstovui
mokesčių administratoriaus atstovui

V. I.
S. Y.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. birželio 5 d. posėdyje išnagrinėjusi L. G. (toliau – Pareiškėja) 2018 m. balandžio 19 d. skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2018-03-29 sprendimo Nr. (21.63-32) FR0682-96 dėl patikrinimo akto tvirtinimo, n u s t a t ė:

Inspekcija atliko Pareiškėjos gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo mokestinį patikrinimą už laikotarpį nuo 2012-01-01 iki 2016-12-31 ir priėmė 2018-03-29 sprendimą Nr. (21.63-32) FR0682-96, kuriuo Pareiškėjai nurodė sumokėti į biudžetą 28381,42 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM), 9929,61 Eur GPM delspinigių, 2838,14 Eur (10 proc.) GPM baudą.

Vadovaujantis 2004-04-13 Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 70 str. 1 dalimi bei Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių, patvirtintų VMI prie FM viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 „Dėl Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės) 4.1 ir 6.3.3 papunkčių nuostatomis, patikrinimo metu pripažinta, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis T. E. (toliau – T. E.) 2012-2014 metais gavo 933 937,69 Lt ir 2015 metais 84 788,73 Eur kitas pajamas. Šios pajamos, vadovaujantis 2002-07-02 Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) 22 str. 3 dalimi, priskiriamos B klasės pajamoms. Vadovaujantis Civilinio kodekso (2000-07-18 Nr. VIII-1864, Žin., 2000-09-06, Nr. 74–2262, toliau – CK) 3.88 str. 1 ir 2 dalimi, atsižvelgus į tai,

kad Pareiškėjos ir T. E. santuoka įregistruota 1991-02-09 ir mokestiniam patikrinimui nebuvo pateiktos sudarytos vedybų ar kitokios turto padalijimo sutartys, mokestinio patikrinimo metu nagrinėjant Pareiškėjos finansines galimybes patirti išlaidas, nagrinėta informacija apie abiejų sutuoktinių gautas pajamas ir patirtas išlaidas. Pažymėta, kad T. E. faktiškai gautos ir patirtos išlaidos nustatytos jo atžvilgiu atlikto mokestinio patikrinimo metu.

Dėl nekilnojamojo turto įsigijimo. Mokestinio patikrinimo metu pagal VĮ Registrų centras informaciją nustatyta, kad Pareiškėja ir T. E. tikrinamuoju laikotarpiu (2012 ir 2014 m.) įsigijo du žemės sklypus (Duomenys neskelbiami) už bendrą 54 000 Lt sumą, kurią sumokėjo grynais pinigais. Vykdydamas mokesčių administratoriaus nurodymą, T. E. 2017-09-07 paaiškinime nurodė, nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidų pajamų šaltinis – 2006 metais iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB gauta paskola. Ši informacija įvertinta nagrinėjant sutuoktinių patirtų išlaidų atitikimą gautoms pajamoms.

Dėl pajamų, gautų už parduotą automobilį. Pagal 2013-05-14 transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutartį Pareiškėja už 13000 Lt pardavė 2003 metų gamybos automobilį „(Duomenys neskelbiami)“. Kadangi pagal Pareiškėjos banko sąskaitų išrašus nenustatyta, kad 13000 Lt suma būtų pervesta per banko sąskaitas, nagrinėjant Pareiškėjos ir jos sutuoktinio pajamų – išlaidų balansą vertinta, kad su Pareiškėja buvo atsiskaityta grynais pinigais. Šis automobilis pagal VĮ „(Duomenys neskelbiami)“ duomenis Pareiškėjos buvo įsigytas 2011-09-14, o jo įsigijimo kaina pagal sutuoktinio T. E. 2017-11-22 paaiškinimą sudarė 15000 Lt. Pareiškėja 2018-02-06 paaiškinime nurodė, kad parduoto automobilio „(Duomenys neskelbiami)“ įsigijimo dokumentų neturi ir nepateiks. Mokestinio patikrinimo metu įvertinta, kad įsigijimo išlaidų suma sudarė 0 Lt.

Vadovaujantis GPMĮ 17 str. 1 d. 28 p., Pareiškėjos gautos 13000 Lt pajamos priskirtos apmokestinamoms pajamoms. Šios pajamos, vadovaujantis GPMĮ 22 str. 3 dalimi, 25 str. 1 dalimi, 6 str. 1 dalimi, priskirtos 15 proc. tarifu apmokestinamoms B klasės pajamoms, nuo kurių mokestį apskaičiuoti ir į biudžetą sumokėti turi pajamas gavęs gyventojas.

Dėl Pareiškėjos sutuoktinio T. E. kaip atskaitingo asmens finansinių operacijų su UAB „J. R.“. Mokestinio patikrinimo metu pagal UAB „J. R.“ pateiktus dokumentus nustatyta, kad Pareiškėjos sutuoktinis T. E. UAB „J. R.“ išlaidoms padengti naudojo asmenines lėšas: 2012 m. – 89 232,56 Lt, 2013 m. – 402 790,40 Lt, 2014 m. – 209 907,94 Lt, 2015 m. – 97 538,47 Eur, 2016 m. – 24 407,55 Eur. Vykdydamas mokesčių administratoriaus nurodymą, T. E. 2017-11-22 paaiškinime nurodė, kad 2012-2016 metais išlaidoms naudojo asmenines lėšas gautas iki 2012 metų ir kitas 2012-2016 metais gautas pajamas, tačiau pajamas pagrindžiančių dokumentų nepateikė. Informacija apie nustatytas T. E. patirtas išlaidas įvertinta nagrinėjant sutuoktinių patirtų išlaidų atitikimą gautoms pajamoms. Pareiškėja UAB „J. R.“ dirba nuo 2013-07-01.

Dėl Pareiškėjos ir T. E. piniginių lėšų likučio 2012-01-01. T. E., vykdydamas mokesčių administratoriaus nurodymą, 2017-11-22 paaiškinime pateikė informaciją, kad 2012-01-01 kartu su sutuoktine turėjo 700000 Lt ne banke, kurie susidarė iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB banko gautos paskolos ir 2008 m. gautų pajamų už parduotus 5 vilkikus su priekabomis (vilkikas „(Duomenys neskelbiami)“ su savivarte puspriekabe (Duomenys neskelbiami) parduotas už 41 500 Eur (143 291,20 Lt); vilkikas „(Duomenys neskelbiami)“ su savivarte puspriekabe – už 110 000 Lt; vilkikas „(Duomenys neskelbiami)“ su priekaba – už 170 000 Lt; vilkikas „(Duomenys neskelbiami)“ su priekaba – už 70 000 Lt; vilkikas „(Duomenys neskelbiami)“ su priekaba – už 180 000 Lt).

Pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos informacinių sistemų duomenis, nustatyta, kad T. E. yra pateikęs metinę šeimos turto deklaraciją už 2005 metus (pareiškėjas kodas 602, statusas priimta aktuali), kurioje piniginių lėšų sutuoktinių T. E. ir Pareiškėjos vardu nėra deklaruota. Pateiktoje metinėje šeimos turto deklaracijoje už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 (pareiškėjas kodas 602, statusas – priimta su klaidomis, aktuali) deklaruota 1 618 Lt suma banke T. E. vardu, piniginių lėšų ne banke nedeklaruota, Pareiškėjos vardu nėra deklaruota piniginių lėšų nei banke, nei ne banke.

Vadovaujantis LVAT formuojama praktika (LVAT 2015-09-23 sprendimas adm. Byloje Nr. A2667-438/2015, 2016-09-09 nutartis adm. byloje Nr. eA-3938-438/2016) įvertinta, kad T. E. pateiktoje metinėje šeimos turto deklaracijoje už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 nurodyti duomenys įgijo teisinį stabilumą ir mokesčių administratorius, atlikdamas jo atžvilgiu mokestinį tyrimą bei patikrinimą, šių duomenų kvestionuoti nebegali. Todėl mokestinio patikrinimo metu konstatuota, kad T. E. ir Pareiškėja 2006-12-31 piniginių lėšų likučio grynais pinigais neturėjo.

Mokestinio patikrinimo metu vertinant T. E. pateiktą informaciją apie 2012-01-01 turėto piniginių lėšų likučio ne banke pajamų šaltinius – „(Duomenys neskelbiami)“, AB paskolas, nustatyta, kad pagal „(Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-06-05 kredito sutartį Nr. 06-038470-FA T. E. buvo suteikta 350000 Lt paskola, skirta T. E. individualios įmonės kredito grąžinimui ir namo remontui bei šeimos poreikiams tenkinti. Iš šių lėšų 2006-07-19 grąžinta 42600 Lt T. E. individualios įmonės paskolos dalis; 2006-09-06 pervesta 140000 Lt UAB "G1" už gyvenamą namą; 2006-08-07 – 10000 Lt pervesta G. N., taip pat 2006-07-19 – 2006-11-04 laikotarpiu grąžinta dalis kredito „(Duomenys neskelbiami)“ AB bei apmokėtos kitos išlaidos 16201 Lt, nuimta grynais – 94800 Lt. 2006-12-31 bankų sąskaitose liko 1465,10 Lt. Kadangi pagal 2006-06-05 kredito sutartį Nr. 06-038470-FA gautos paskolos paskirtis buvo T. E. individualios įmonės kredito grąžinimui ir namo remontui bei šeimos poreikiams tenkinti, tačiau pagal bankinius pavedimus, atliktus iš lėšų gavus kreditą, nenustatyta, kad būtų patirtos namo remonto išlaidos, vertinta, kad nuimta grynais 94800 Lt suma buvo panaudota namo remontui pagal tikslinę paskolos paskirtį.

Taip pat nustatyta, kad pagal 2006-04-07 vartojimo kredito sutartį Nr. 06-022977-VA „(Duomenys neskelbiami)“, AB Pareiškėjai suteikė 26000 Lt kreditą namo remontui. Piniginės lėšos buvo pervestos į T. E. sąskaitą. T. E. 2006-04-07 – 2006-07-19 laikotarpiu 18000 Lt piniginių lėšų išgrynino, kitą dalį panaudojo vartojimo išlaidoms padengti. Įvertinta, kad Pareiškėjai suteikta 26000 Lt paskola buvo panaudota namo remontui pagal tikslinę paskolos paskirtį.

Mokestinio patikrinimo metu, atsižvelgus į T. E. pateiktos metinės šeimos turto deklaracijos už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 duomenis, kurioje nei T. E., nei jo sutuoktinės vardu nedeklaruota piniginių lėšų ne banke, įvertinta, kad 2006 m. T. E. ir Pareiškėjos iš „(Duomenys neskelbiami), AB gautos paskolos buvo panaudotos pagal tikslinę paskolų paskirtį, t.y. jomis negali būti grindžiamas 2012-01-01 piniginių lėšų likutis.

Vertinant T. E. pateiktą informaciją apie 2012-01-01 turėto piniginių lėšų likučio ne banke pajamų šaltinį – 5 vilkikų pardavimo pajamas, atlikto T. E. mokestinio patikrinimo metu konstatuota, kad: 1) nurodyti vilkikai niekada nebuvo įregistruoti T. E. vardu; 2) juos įsigijo ir pardavė ne T. E., o T. E. individuali įmonė arba UAB "B1" 3) vilkikai parduoti 2006, 2007 ir 2009 metais, bet ne 2008 metais, kaip nurodyta T. E. paaiškinime; 4) už jų pardavimą T. E. individuali įmonė (dabar – UAB "B1" gavo ženkliai mažesnę pajamų sumą, nei nurodė T. E.; 5) T. E. ne tik nepateikė dokumentų, pagrindžiančių asmeninių pajamų gavimą T. E. individualiai įmonei (dabar - UAB "B1" pardavus vilkikus, tačiau pagal surinktą informaciją nenustatyta, kad T. E. individuali įmonė (dabar – UAB "B1" už T. E. nurodytus vilkikus galėjo gauti T. E. nurodytą sumą.

Mokestinio patikrinimo metu nustatant T. E. ir Pareiškėjos grynųjų piniginių lėšų likutį

2012-01-01, įvertinus T. E. pateiktos ir mokestinio patikrinimo metu surinktos informacijos visumą, nevertintos T. E. individualios įmonės (dabar - UAB "B1" už vilkikų pardavimą gautos pajamos kaip T. E. pajamos, kurios buvo naudotos T. E. ar jo šeimos išlaidoms dengti.

Mokestinio patikrinimo metu, įvertinus T. E. pateiktą informaciją apie pajamų šaltinius, mokesčių administratoriaus turimą informaciją apie T. E. ir Pareiškėjos 2007 – 2011 metų laikotarpiu gautas pajamas grynais pinigais, patirtas išlaidas grynais pinigais, į banko sąskaitas įneštas ir iš banko sąskaitų išimtas pinigines lėšas, atsižvelgus į T. E. pateiktą informaciją, kad daugiau dokumentų, patvirtinančių gautas pajamas neturi ir pateikti negali, buvo apskaičiuotas T. E. ir Pareiškėjos 2012-01-01 piniginių lėšų likutis, kuris galėjo sudaryti iki 44266,14 Lt.

Dėl 2012-2016 metų laikotarpio pajamų-išlaidų analizės ir MAĮ 70 str. nuostatų taikymo. T. E., vykdydamas mokesčių administratoriaus nurodymą pateikti informaciją ir juridinę galią turinčius dokumentus apie pajamų šaltinius, pagrindžiančius 2012-2016 metais patirtas išlaidas, 2017-11-22 pateiktame paaiškinime nurodė, kad išlaidų padengimui 2012-2016 metais naudojo asmenines lėšas, gautas iki 2012 metų ir kitas 2012-2016 metais gautas pajamas. Pajamų pagrindimui pateikė tik 2014-08-01 paskolos raštą, pagal kurį T ir J. Y. grynais pinigais jam paskolino 290000 Lt. Kadangi T. E. vėliau nurodė, kad paskolos iš B. K. ir jo sutuoktinės J. Y. negavo, šiems asmenims patvirtinus, kad paskolų T. E. neteikė, mokestinio patikrinimo metu 2014-08-01 paskolos raštas ir jame nurodyta informacija nevertinta. T. E. 2018-01-17 paaiškinime nurodė, kad daugiau dokumentų patvirtinančių gautas pajamas neturi ir pateikti negali. Pareiškėja 2018-02-06 paaiškinime nurodė, kad kitų pajamų, nenurodytų sutuoktinio paaiškinimuose, neturėjo.

Patikrinimo akte pažymėta, kad nagrinėjant sutuoktinių Pareiškėjos ir T. E. patirtų išlaidų atitikimą gautoms pajamoms, atsižvelgta į nustatytą 2012-01-01 sutuoktinių Pareiškėjos ir T. E. galimai turėtą 44266,14 Lt grynųjų piniginių lėšų likutį, tikrinamojo laikotarpio Pareiškėjos ir T. E. vartojimo išlaidos nustatytos pagal Pareiškėjos ir T. E. bankų sąskaitų išrašų duomenis.

Mokestinio patikrinimo metu pagal turimus duomenis apie Pareiškėjos ir T. E. gautas pajamas ir patirtas išlaidas atlikta 2012 – 2016 metų grynųjų piniginių lėšų judėjimo analizė. Nustatyta, kad Pareiškėjos ir T. E.:

- 2012 metais 154 433,86 Lt išlaidų suma nepagrįsta gautomis pajamomis;
- 2013 metais 499 626,26 Lt išlaidų suma nepagrįsta gautomis pajamomis;
- 2014 metais 279 877,57 Lt išlaidų suma nepagrįsta gautomis pajamomis;
- 2015 metais 84 788,73 Eur išlaidų suma nepagrįsta gautomis pajamomis;
- 2016 metais neatitikimų tarp gautų pajamų ir patirtų išlaidų nenustatyta.

Įvertinus Pareiškėjos ir T. E. nustatytas gautas pajamas grynais pinigais ir patirtas išlaidas grynais pinigais, pagal Pareiškėjos ir T. E. sąskaitų išrašus nustatytas įneštų ir išimtų grynųjų piniginių lėšų sumas, patikrinimo akte konstatuota, kad pareiškėjos ir T. E. šeimos išlaidos viršijo šeimos pajamas ir kitas disponuojamas pinigines lėšas 2012-2015 m. laikotarpiu iš viso 933937,69 Lt ir 84788,73 Eur suma.

Atsižvelgus į tai, kad Pareiškėjos ir T. E. faktiniais duomenimis pagrįstos išlaidos viršijo deklaruotas ir dokumentais pagrįstas pajamas, bei į tai, kad Pareiškėjos ir T. E. nevykdė prievolės metinėje pajamų deklaracijoje už 2012 - 2015 m. deklaruoti gautų 933937,69 Lt ir 84788,73 Eur kitų pajamų, konstatuojama, jog mokesčio bazė ir mokėtina mokesčio suma mokestinio patikrinimo metu apskaičiuota vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalimi (mokesčio apskaičiavimas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą) bei Taisyklių 4.1 papunkčiu, taikant šių Taisyklių 6.3.3 papunktįje įtvirtintą išlaidų metodą.

Dėl GPM. Mokestinio patikrinimo metu pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą nustatčius, kad Pareiškėja ir T. E. gavo 933937,69 Lt ir 84788,73 Eur pajamų, nepagrįstų juridinę galią turinčiais dokumentais, šių pajamų nedeklaravo, GPM nuo jų neapskaičiavo ir nemokėjo,

vadovaujantis CK nuostatomis šios pajamos pripažintos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe ir konstatuota, kad Pareiškėjos kitos pajamos sudarė: 2012 metais – 77216,93 Lt, 2013 metais – 249813,13 Lt, 2014 metais – 139938,79 Lt, 2015 metais – 42394,37 Eur, kurios, vadovaujantis GPMĮ 6 str. 1 dalimi (2010 m. aktuali redakcija), priskirtos pajamoms, apmokestinamos 15 proc. pajamų mokesčio tarifu.

Įvertinus mokesčio patikrinimo metu turimą informaciją ir dokumentus Pareiškėjai patikrinimo akte papildomai apskaičiuota 28381,42 Eur GPM suma,

Pareiškėjai, vadovaujantis MAĮ 96 str. 1 d. 2 punktu, MAĮ 97 str. 2 dalimi, GPMĮ 36 str. 2 dalimi, nuo patikrinimo akte papildomai apskaičiuotos 28381,42 Eur GPM sumos apskaičiuojama 9929,61 Eur GPM delspinigių suma.

Patikrinimo akto tvirtinimo metu, įvertinus pažeidimų pobūdį, atsižvelgus į apskaičiuotą mokesčio sumą bei į tai, kad Pareiškėja su mokesčių administratoriumi bendravo geranoriškai, konstatuota, jog mokesčio baudos tikslai bus pasiekti, taikant 10 proc. baudos dydį, nuo papildomai apskaičiuotos 28381,42 Eur GPM sumos skirtina 10 proc. dydžio 2838,14 Eur (28381,42Eur x 10 proc.) GPM bauda.

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos sprendimu ir Komisijai pateiktame 2018-04-19 skunde (toliau – skundas) prašo panaikinti Inspekcijos sprendimu apskaičiuotus GPM, baudą ir delspinigius. Tuo atveju, jei sprendimu nurodytos sumokėti sumos nebūtų panaikintos, prašoma atleisti nuo baudų ir delspinigių.

Dėl mokesčių administratoriaus apskaičiuoto piniginių lėšų likučio 2012-01-01.

Pareiškėja nurodo, kad Pagal „(Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-06-05 kredito sutartį Nr. 06-038470-FA T. E. suteikta 350000,00 Lt paskola. Į T. E. sąskaitą pervesta 325003,73 Lt. Iš šių lėšų 2006-07-19 sumokėta 42600 Lt T. E. individualios įmonės paskolos dalis. 2006-08-07 pagal sąskaitą-faktūrą sumokėta 30000 Lt UAB "C1" už T. E. individualią įmonę t. y. T. E., kaip įmonės savininkas, sumokėjo šią sumą už įmonę, todėl įmonė liko skolinga analogišką sumą T. E.. Šios aplinkybės mokesčių administratorius nevertino.

Patikrinimo metu nustatyta, kad 2006-09-06 pervesta 140000 Lt UAB "F1" už gyvenamą namą. Tačiau T. E. 2007-12-12 sutartimi, pasirašyta tarp UAB "F1" T. E. ir L. H., L. H. už 140000 Lt perleido teises ir pareigas kylančias iš preliminariosios sutarties. L. H. bankiniu pavedimu 2008 m. pervedė į T. E. banko sąskaitą 140000 Lt. Taigi T. E. nurodytą 140000 Lt išlaidų de facto neturėjo.

Pažymėtina, kad 2006-08-07 10.000 Lt pervesti G. N. vėliau buvo gražinti Pareiškėjos sutuoktiniui. Pareiškėjo nuimta grynais - 94800 Lt suma nepagrįstai, nesant įrodymų, Inspekcijos vertinta, kaip panaudota namo remontui. Tačiau tai neatitinka tikrovės ir tokių duomenų nėra. Pažymėtina, kad vienas iš tikslų -namo remontas - bankui buvo nurodytas, tik tam, kad tokiu būdu bankas sutiktų suteikti paskolą, nes priešingu atveju paskola nebūtų suteikta. Tačiau faktiškai paskolos lėšos namo remontui naudotos nebuvo.

Be to, pagal su „(Duomenys neskelbiami)“, AB sudarytą 2006-04-07 vartojimo kredito sutartį Nr. 06-022977-VA Pareiškėjai buvo suteiktas 26000 Lt kreditas nurodant tikslą namo remontui. Piniginės lėšos 26000 Lt 2006-04-07 pervestos į T. E. sąskaitą Nr. (duomenys neskelbtini), esančią „(Duomenys neskelbiami)“, AB. Tačiau visiškai nepagrįstai, nesant jokių įrodymų Inspekcija teigia, neva 18000 Lt išgryninti pinigai buvo panaudoti namo remontui. Pažymėtina, kad šios sumos nebuvo naudojamos namo remontui, namo remontui nebūtų buvę būtinybės gryninti pinigus. Šie pinigai buvo naudojami T. E. individualios įmonės reikmėms, vėliau gražinti.

Tokiu būdu vien tik iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB pagal kredito sutartis T. E. buvo gavęs ir turėjo 262800 Lt. Be to, iš šios paskolos sumokėjo 72600 Lt už T. E. IĮ, kuri liko šią sumą skolinga T. E. ir vėliau jis šią sumą susigražino.

Inspekcija nevertino aplinkybės, kad T. E. dar 2000 m. vasario mėnesį įsteigė T. E. IĮ ir per šią įmonę kaip vienintelis savininkas vykdė veiklą. Tuo tarpu pagal tuo metu galiojusį LR Įmonių įstatymo 7 str. individuali (personalinė) įmonė neturėjo juridinio asmens teisių, jos turtas buvo neatskirtas nuo įmonininko turto. Pažymėtina, kad įmonė nuo įsteigimo jokio savo turto neturėjo, veikla buvo vykdoma iš pareiškėjo įneštų, kaip įmonės savininko įnašų. Bendra į įmonę įneštų pareiškėjų pinigų suma dar 2005 m. siekė apie 300000 Lt. Kaip nurodyta anksčiau, T. E. ir vėliau taip pat dengė įmonės skolas, iš asmeninių lėšų (taip pat ir banko skolintų sumų) mokėjo įmonės sąskaitas.

Taigi, T. E. turėjo teisę susigrąžinti iš T. E. IĮ šios įmonės naudai sumokėtas lėšas bei įnašus.

Be to, LR Individualių įmonių įstatymo (redakcija nuo 2004 iki 2012-09-01) 6 str. 6 d. nustatyta, kad individualios įmonės savininkas turi šias teises: 1) gauti individualios įmonės pelną; 2) paimti įmonės kasoje esančius pinigus, kaip avansu išmokamą pelną, savo asmeniniams poreikiams; 3) paimti iš individualios įmonės turtą. Taigi teisinis reguliavimas T. E., kaip individualios įmonės savininkui, suteikė teisę ne tik susigrąžinti įnašus, bet ir paimti įmonės kasoje esančius pinigus, kaip avansu išmokamą pelną, savo asmeniniams poreikiams, paimti iš įmonės turtą.

Atsižvelgiant nurodytą teisinį reguliavimą bei nurodytas aplinkybes, tame tarpe ir Inspekcijos nustatytas aplinkybės apie T. E. vykdytus mokėjimus bei paskolos grąžinimą už T. E. IĮ atitinkamai turėjo būti vertinami T. E. VMI pateikti paaiškinimai. T. E., vykdydamas 2017-11-08 mokesčių administratoriaus nurodymą Nr. (21.75-32) FR0706-13120, 2017-11-22 pateiktame paaiškiniame nurodė, kad 2012-01-01 kartu su sutuoktine turėjo 700000 Lt ne banke, kurie susidarė iš „(Duomenys neskelbiami)“ AB banko gautos paskolos ir pajamų, gautų pardavus 5 vilkikus su priekabomis. Išlaidų padengimui 2012-2016 metais naudojo asmenines lėšas gautas iki 2012 metų ir kitas 2012-2016 metais gautas pajamas.

Pažymėtina, kad T. E. paaiškinimuose nurodytą aplinkybę, jog T. E. IĮ pardavė nurodytus sunkvežimius Inspekcija nustatė.

Tačiau Inspekcija T. E. 2017-11-22 paaiškiniame nurodytą informaciją vertino kritiškai, motyvuojant tuo, kad nurodyti vilkikai niekada nebuvo įregistruoti T. E. vardu, juos įsigijo ir pardavė ne T. E., o T. E. IĮ arba UAB "A1" vilkikai parduoti 2006, 2007 ir 2009 metais, bet ne 2008 metais, kaip nurodyta T. E. paaiškiniame.

Pareiškėja su tokia Inspekcijos pozicija nesutinka. Nurodoma, kad T. E. dengė įmonės skolas, iš asmeninių lėšų (taip pat ir banko skolintų sumų) mokėjo T. E. IĮ sąskaitas, o ši veiklą vykdė iš T. E., kaip savininko, įnašų. Taigi T. E. turėjo teisinį ir faktinį pagrindą susigrąžinti iš šios įmonės už ją sumokėtas skolas, įnašus ir kt, paimti įmonės turtą. Pažymėtina, kad T. E. būtent iš parduotų transporto priemonių bei kitų pajamų susigrąžino savo įdėtas pinigų sumas į įmonę. Tai, kad T. E. neišsaugojo konkrečių dokumentų, nepaneigia lėšų susigrąžinimo fakto. Šią aplinkybę patvirtina netiesioginiai įrodymai, t. y. Inspekcijos nustatytos aplinkybės, jog T. E. dengė įmonės skolas ir mokėjo įmonės sąskaitas.

Todėl, teisingai nurodyta T. E. paaiškiniame, 2012-01-01 kartu sutuoktiniai turėjo apie 700000 Lt ne banke, kurie susidarė iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB banko gautos paskolos ir pajamų, gautų pardavus 5 vilkikus su priekabomis. Tai, kad T. E., neturėdamas pardavimo dokumentų, galimai netiksliai nurodė dalies automobilių pardavimo kainą, nepaneigia aplinkybės, jog jis, kaip įmonės savininkas, susigrąžino gautinas pajamas iš savo įmonės, net jeigu minėtos operacijos galėjo būti tinkamai neapskaitytos. O tai, kad T. E. metinėse pajamų deklaracijose už 2006, 2007 ir 2009 metus pajamų už parduotus vilkikus nedeklaravo, nereiškia, kad pajamų negavo. Priešingai aiškinant, reikštų, kad ir sprendimuose nurodytų jokių pajamų Pareiškėja ir jos sutuoktinis negavo, nes jų nedeklaravo.

Be to, liko visiškai nevertintina aplinkybė, kad į įmonę T. E. įnešdavo visą laiką tas pačias lėšas, t.y. T. E. panaudotą lėšų įmonės reikmėms suma jam, kaip atskaitingam asmeniui, buvo

grąžinama ir vėliau naudojama įmonės reikmės. Tai nebuvo kiekvienais metais gaunamos naujos pajamos, kurių šaltiniai, neva „nežinomi“.

Atsižvelgiant į išdėstytą darytina išvada, jog mokesčių administratorius netinkamai ir netiksliai nustatė 2012-01-01 Pareiškėjos ir T. E. turimas lėšas, o tai sąlygojo tolesnį neteisingą pajamų ir išlaidų skaičiavimą bei galiausiai nepagrįstų ir neteisingų skundžiamų sprendimų priėmimą.

Pareiškėja nurodo, kad Inspekcija nepagrindė, kodėl GPM prievolės negalėjo apskaičiuoti įprastine tvarka (tiesiogiai) taikydamas GPMĮ 15 str. nuostatas.

Todėl toks vietos mokesčio administratoriaus sprendimas prieštarauja MAĮ 8 str. 3 d. įtvirtintam teisingumo principui, nustatančiam, kad mokesčių administratorius, administruodamas mokesčius, privalo vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. <...> vadovautis ne tik formaliomis mokesčių teisės aktuose nustatytais taisyklėmis, bet ir minėtais kriterijais (LVAT 2007-11-29 nutartis adm. byloje Nr. A17-1086/2007).

J. M. atsakomybės ir Sprendimo nepagrįstumo. Pareiškėja nurodo, kad Sprendimu Inspekcija priskaičiavo nepriemoką bei netesybas tuo pagrindu, kad ji yra T. E. sutuoktinė, kuris, kad nurodoma sprendime, UAB „J. R.“ išlaidoms padengti naudojo asmenines lėšas: 2012 m. - 89232,56 Lt, 2013 m. - 402790,40 Lt, 2014 m. - 209907,94 Lt, 2015 m. -97538,47 Eur, 2016 m. - 24407,55 Eur. <...> tačiau pajamas pagrindžiančių dokumentų nepateikė.

Taigi šiuo atveju atsakomybė Pareiškėjai yra pritaikyta ne už jos, bet už jos sutuoktinio T. E. veiksmus (neveikimą).

Tokią poziciją Inspekcija grindžia tuo, jog vadovaujantis CK 3.88 str. 1 ir 2 dalimi, atsižvelgus į tai, kad L. G. ir T. E. santuoka įregistruota 1991-02-09 ir mokestiniam patikrinimui nebuvo pateiktos sudarytos vedybų ar kitokios turto padalijimo sutartys, mokestinio patikrinimo metu nagrinėjant L. G. finansines galimybes patirti išlaidas, nagrinėta informacija apie abiejų sutuoktinių gautas pajamas ir patirtas išlaidas.

Pažymėtina, kad šiuo atveju Pareiškėja jokių pajamų negavo, todėl neprivalėjo jų deklaruoti ir mokėti GPM.

Gyventojų pajamų mokesčių mokėtoju gali būti pripažintas tik konkretus fizinis asmuo, o ne asmenų daugėtas. Ši pareiga kiekvieno iš pareiškėjų atžvilgiu yra asmeninė, todėl būtina nustatyti, kuris iš jų faktiškai gavo pajamas GPMĮ prasme.

Pareiškėja nurodo, kad šiuo atveju administratorius, remdamasis CK normomis, preziuruojančiomis, kad sutuoktinių bendrosios jungtinės nuosavybės dalys yra lygios, paskaičiavo lygiomis GPM nuo minėtų šeimos gautų pajamų. Šiuo aspektu atkreiptinas dėmesys į tai, kad, kaip konstatavo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija 2013 m. sausio 7 d. priimta nutartimi administracinėje byloje Nr. A602-2280/2012, aplinkybė, jog atitinkamos pajamos laikytinos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe pagal Civilinio kodekso nuostatas, nėra pakankama pripažinti, kad šias pajamas faktiškai yra gavę kiekvienas iš sutuoktinių GPMĮ nuostatų prasme. Toks plečiamasis GPMĮ 3 straipsnio [2002 m. liepos 2 d. įstatymo Nr. IX-1007 redakcija], skaitomo kartu su to paties įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 punktu (2004 m. balandžio 8 d. įstatymo Nr. IX-2103 redakcija), aiškinimas akivaizdžiai neatitiktų šių nuostatų vertinimo kitų GPMĮ nuostatų kontekste. Todėl vien ta faktinė aplinkybė, jog ginčo pajamos pagal privatinės teisės nuostatas yra laikytinos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe, savaime neleidžia pripažinti Pareiškėjos ir jos sutuoktinio lygiomis dalimis gavusiais ginčo pajamas apmokestinimo GPM tikslais.

Pareiškėja nurodo, kad jokių nedeklaruotų pajamų tikrinamuoju laikotarpiu negavo ir jų nenaudojo nei savo, nei įmonės veiklai.

Tokiu būdu darytina išvada, kad mokesčių administratorius ginčijamu sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo ginčo pajamas pripažinęs gautomis Pareiškėjos ir jos sutuoktinio lygiomis dalimis apmokestinimo GPM tikslais netinkamai aiškino ir taikė ginčo teisiniam

santykiams aktualias materialinės teisės nuostatas, nukrypo nuo skunde cituojamos LVAT praktikos analogiškuose ginčiuose.

MAĮ 96 str. 1 d. 2 p. nustatyta, kad delspinigiai skaičiuojami už nesumokėtą arba pavėluotai sumokėtą patikrinimo metu mokesčių administratoriaus nustatytą nedeklaruotą deklaruojamą ar neapskaičiuotą nedeklaruojamą mokestį. MAĮ 140 str. nustatyta, kad asmenims, pažeidusiems mokesčių įstatymus, baudos skiriamos pagal pažeidimo padarymo metu galiojančius teisės aktus, išskyrus šio įstatymo 142 straipsnyje nurodytus atvejus. MAĮ 138 straipsnyje nustatyta, kad mokesčių įstatymų pažeidimu yra laikomas neteisėtas asmenų elgesys, kuriuo yra pažeidžiami mokesčių įstatymų reikalavimai. Kaip minėta, Pareiškėja jokių nedeklaruotų pajamų tikrinamuoju laikotarpiu negavo, todėl jų deklaruoti ir mokėti GPM neprivalėjo, t. y. jos atžvilgius negali būti taikomos MAĮ 96 str. 1 d. 2 p. ir MAĮ 140 str. numatytos sankcijos.

Dėl Pareiškėjos ir T. E. pajamų, gautų už parduotus automobilius. Pareiškėja nurodo, kad Inspekcija nustatė, kad pagal 2014-01-08 transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutartį T. E. už 3000 Lt pardavė 2004 metų gamybos automobilį „(Duomenys neskelbiami)“, kuris pagal VĮ „(Duomenys neskelbiami)“ duomenis įsigytas 2011-12-19, o jo įsigijimo kaina pagal T. E. 2017-11-22 paaiškinimą 20000 Lt. Dokumentai, pagrindžiantys šią informaciją, nepateikti.

Sprendime, nurodoma, kad pagal 2013-05-14 transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutartį Pareiškėja už 13000 Lt pardavė 2003 metų gamybos automobilį „(Duomenys neskelbiami)“, gautas visas 13000 Lt pajamas inspekcija nepagrįstai priskyrė apmokestinamoms pajamoms. Pažymėtina, kad įsigijimo dokumentų Pareiškėja neturi. Kita vertus, matyti, jog Inspekcija tikrino VĮ „(Duomenys neskelbiami)“ duomenis ir nustatė, kad automobilis buvo įsigytas 2011-09-14. Pastebėtina, kad būtent VĮ „(Duomenys neskelbiami)“ yra duomenys apie įsigijimo kainą sistemose, išskyrus atvejus, kai tokius dokumentus ir informaciją privaloma pateikti pagal įstatymus. Taigi Inspekcija turėjo galimybę gauti minėtus dokumentus, tačiau to nepadarė. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjos atstovas kreipėsi į VĮ (Duomenys neskelbiami) ir 2018-04-19 skunde nurodė, kad gautas sutartis pateiks Komisijos posėdyje.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), įvertinusi bylos aplinkybes bei pateiktus duomenis, konstatuoja, jog Inspekcijos sprendimas yra tvirtintinas.

Ginčas šioje byloje kilo dėl nurodymų Pareiškėjai sumokėti 28381,42 Eur GPM, 8829,61 Eur GPM delspinigius ir 2838,14 Eur GPM baudą, mokesčių administratoriui konstatavus, kad sutuoktinių (Pareiškėjos ir T. E.) tikrinamuoju laikotarpiu (2012-01-01 iki 2016-12-31) patirtos išlaidos viršijo juridinę galią turinčiais dokumentais pagrįstas pajamas. Nustatyta, kad Pareiškėjos šeimos išlaidos 2012-2014 m. viršijo gautas pajamas 933937,69 Lt (2012 m. – 154433,86 Lt, 2013 m. – 499626,26 Lt, 2014 m. – 279877,57 Lt) ir 2015 m. 84788,73 Eur. Inspekcija konstatavo, kad Pareiškėja ir T. E. gavo kitas, nedeklaruotas ir neapmokestintas pajamas, kurios, patikrinimo metu, atsižvelgus į CK nuostatas, reglamentuojančias sutuoktinių įgyto turto ir gautų pajamų teisinį režimą, buvo padalintos lygiomis dalimis Pareiškėjai ir T. E. po lygiai (2012 m. – 77216,93 Lt (154433,86/2); 2013 m. – 249813,13 Lt (499626,26 Lt/2), 2014 m. – 139938,79 Lt (279877,57Lt/2)) ir 2015 m – 42394,37 Eur (84788,73 Eur/2). Mokesčių administratorius, konstatavęs, jog Pareiškėjos išlaidos 2012 m. – 2015 m. viršijo jos pajamas, taikė MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas ir mokesčius Pareiškėjai apskaičiavo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, taikydamas išlaidų metodą.

Įvertinus skundžiamą Inspekcijos sprendimą bei patikrinimo aktą, matyti, kad šiuose dokumentuose išsamiai aptartos mokesčių administratoriaus nustatytos faktinės aplinkybės, susijusios su Pareiškėjos (jos šeimos) gautomis pajamomis bei patirtomis išlaidomis, taip pat MAĮ

70 straipsnio ir Taisyklių nuostatos, reglamentuojančios mokesčių apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taikymą. Todėl Komisija, vengdama pasikartojimų ir sutikdama su mokesčių administratoriaus pateiktu MAĮ 70 straipsnio bei Taisyklių nuostatų vertinimu, plačiau šių nuostatų ir faktinių ginčo bylos aplinkybių, kurios yra išdėstytos ir šio Komisijos sprendimo nustatomojoje dalyje, iš naujo neaptarinėja, o sprendime pasisako dėl Pareiškėjos skunde Komisijai bei ginčo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu akcentuotų esminių nesutikimo su skundžiamu Inspekcijos sprendimu motyvų.

Dėl Inspekcijos apskaičiuoto piniginių lėšų likučio 2012-01-01.

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos nustatytu 44266,14 Lt grynujų piniginių lėšų likučiu patikrinimo pradžia (2012-01-01) ir tvirtina, kad 2012-01-01 turėjo apie 700000 Lt ne banke, kurie susidarė iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB gautos paskolos ir pajamų, gautų pardavus 5 vilkikus su priekabomis. Tai, kad T. E., neturėdamas pardavimo dokumentų, galimai netiksliai nurodė dalies automobilių pardavimo kainą, nepaneigia aplinkybės, jog jis, kaip įmonės savininkas, susigražino gautinas pajamas iš savo įmonės, net jeigu minėtos operacijos galėjo būti tinkamai neapskaitytos. Tai, kad T. E. metinėse pajamų deklaracijose už 2006 m., 2007 m., 2009 m. pajamų už parduotus vilkikus nedeklaravo, nereiškia, kad pajamų negavo. Taip pat skunde tvirtinama, kad vien tik iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB pagal kredito sutartis T. E. buvo gavęs ir turėjo 262800 Lt.

Pasisakydama dėl Pareiškėjos skunde išdėstytų argumentų dėl piniginių lėšų likučio 2012-01-01, Komisija pažymi, kad GPM prievolė buvo apskaičiuota nustačius, jog 2012-2016 m. patirtos išlaidos viršijo būtent mokestinio laikotarpio jų gautų GPM apmokestintų pajamų sumą, tuo tarpu mokestinių laikotarpių sutuoktinių gautos pajamos ir patirtos išlaidos buvo vertintos siekiant nustatyti sutuoktinių turimą piniginių lėšų likutį tikrinamojo laikotarpio pradžioje – 2012-01-01.

Pažymėtina, jog LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad nei MAĮ, nei kiti įstatymai nenumato jokių apribojimų tiek mokesčių mokėtojui, tiek mokesčių administratoriui, apskaičiuojant bei perskaičiuojant mokesčius už tam tikrą mokestinį laikotarpį, remtis (vadovautis) papildoma įrodomąja medžiaga, kurioje užfiksuotos ankstesniais laikotarpiais atsiradusios faktinės aplinkybės, svarbios teisingam mokesčio apskaičiavimui. Tokiais atvejais vertinant šią įrodomąją medžiagą bei nustatant jos reikšmę atsižvelgiama į bendrąsias įstatymuose įtvirtintas įrodinėjimo taisykles (vertinama, ar ši medžiaga atitinka įrodymų sampratą, nustatomas įrodymų leistinumas, sąsajumas ir pan. aplinkybės, LVAT 2014-02-05 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-476-14 ir kt.). Todėl mokesčių administratorius, siekdamas nustatyti Pareiškėjos ir jos sutuoktinio turėtą piniginių lėšų likutį patikrinimo laikotarpio pradžioje, teisėtai ir pagrįstai nustatinėjo sutuoktinių pajamas, jų šaltinius, išlaidas už laikotarpį iki 2012-01-01, t. y. už 2007-2011 m. bei vertino T. E. ir Pareiškėjos paaiškinimuose pateiktą informaciją, jog išlaidų padengimui 2012-2016 metais naudojo asmenines lėšas gautas iki 2012 metų ir kitas 2012-2016 metais gautas pajamas, 2012-01-01 kartu su sutuoktine turėjo 700000 Lt santaupų ne banke, kurios susidarė iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB paskolos ir pajamų, gautų už 5 parduotus vilkikus.

Komisija pažymi, kad Inspekcija analizavo pateiktame paaiškinime nurodytą informaciją ir nustatė, kad dokumentų, pagrindžiančių vilkikų pardavimą, T. E. nepateikė (patikrinimo akto 5 psl.), taip pat nepateikė dokumentų, kad 2012-2016 m. naudojo asmenines lėšas, gautas iki 2012 m. ir kitas 2012-2016 m. gautas pajamas (patikrinimo akto 5 psl.). 2018-02-06 paaiškinime Pareiškėja nurodė, kad kitų pajamų, nenurodytų sutuoktinio paaiškinimuose, neturėjo (patikrinimo akto 7 priedas). 2018-01-17 paaiškinime (patikrinimo akto 6 priedas) T. E. nurodė, kad daugiau dokumentų, patvirtinančių gautas pajamas neturi ir pateikti negali.

Pareiškėjai ir T. E. nepateikus dokumentų, pagrindžiančių asmeninių pajamų gavimą T. E. individualiai įmonei (dabar – UAB „B1“) pardavus vilkikus, ir pagal surinktą informaciją

nenustačius, kad T. E. individuali įmonė (dabar – UAB „B1“) galėjo gauti T. E. paaiškinime nurodytą sumą, Inspekcija, nustatydamą grynujų pinigų likutį 2012-01-01, pagrįstai nevertino T. E. individualios įmonės (dabar – UAB „B1“) už vilkiką gautų pajamų kaip T. E. pajamų, dėl to, atitinkamai, pagrįstai konstatavo, kad šiomis lėšomis negalėjo būti dengiamos tikrinamojo laikotarpio patirtos išlaidos.

Komisija pažymi, kad Inspekcija taip pat analizavo ir T. E. nurodytą motyvą, kad 2012-01-01 kartu su Pareiškėja turėtų 700000 Lt lėšų likutis ne banke šaltinis yra „(Duomenys neskelbiami)“, AB banko gautos paskolos ir patikrinimo akto 5-6 psl. išdėstė šio vertinimo analizę, kurios pasekoje konstatuota, kad pagal „(Duomenys neskelbiami)“, AB pateiktą 2006-04-07 vartojimo kredito sutartį Nr. 06-022977-VA L. G. suteikta 26.000 Lt paskola ir pagal „(Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-06-05 kredito sutartį Nr. 06-038470-FA T. E. suteikta 350.000 Lt paskola (į sąskaitą pervesta 325003,73 Lt) buvo panaudotos pagal paskirtį, t. y. šiomis lėšomis taip pat negali būti pagrįstas Pareiškėjos ir jos sutuoktinio 2012-01-01 piniginių lėšų likutis (Patikrinimo akto 12 psl.). Inspekcija nurodė, kad bankų sąskaitose 2006-12-31 liko 1465,10 Lt (Patikrinimo akto 6 psl.).

Atsakydama į Pareiškėjos argumentą, kad IĮ liko skolinga T. E. už 2006-07-19 padengtą 42600 Lt T. E. IĮ paskolos dalį ir 2006-08-07 pagal sąskaitą faktūrą už T. E. IĮ UAB „a“ sumokėtą 30000 Lt sumą, Komisija nurodo, kad vertinant piniginių lėšų likutį tam tikrai datai (šiuo atveju - 2012-01-01), 2006 m. skolos tarp T. E. ir T. E. IĮ finansinė apskaita nėra reikšminga, nesant ūkinę operaciją pagrindžiančių dokumentų.

Taip pat pažymėtina, kad objektyviais įrodymais nepagrįsta ir Pareiškėjos skunde nurodyta aplinkybė, kad 10000 Lt, 2006-08-07 pervestų G. N., vėliau buvo gražinti.

Pareiškėja nurodo, kad nuimta grynais – 94800 Lt suma ir 18000 Lt nepagrįstai Inspekcijos įvertintos kaip panaudotos namo remontui. Nurodoma, kad vienas iš tikslų – namo remontas bankui buvo nurodytas tik tam, kad tokiu būdu bankas sutiktų suteikti paskolą, nes priešingu atveju paskola nebūtų suteikta. Tačiau faktiškai lėšos namo remontui naudotos nebuvo.

Komisija, vertindama anksčiau nurodytas Inspekcijos nustatytas aplinkybes ir Pareiškėjos skunde išdėstytus argumentus šiuo klausimu, taip pat tarp Pareiškėjos, T. E. ir „(Duomenys neskelbiami)“ sudarytas sutartis, pažymi, kad „(Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-04-07 vartojimo kredito sutarties Nr. 06-022977-VA 2 dalies „Sutarties dalykas“ 2.1 punkte nustatyta, kad Bankas suteikia kredito gavėjams sutartyje nurodytomis sąlygomis ir tikslinei paskirčiai kreditą. Sutartyje nustatyta, kad kreditas suteikiamas namo remontui. (Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-06-05 kredito sutarties Nr. 06-038470-FA „Pagrindinių kredito sąlygų dalyje „Kredito paskirtis“ nurodyta, kad paskola suteikiama paskolų, suteiktų T. E. individualiai įmonei AB (Duomenys neskelbiami) gražinimui (2002-03-05 paskolos sutartis Nr. 9 ir 2004-04-26 Kredito linijos sutartis Nr. 180), namo remontui ir šeimos poreikiams tenkinti. Todėl Komisija pažymi, kad Inspekcija, nustačiusi anksčiau minėtas aplinkybes, vertindama išmokėtų pinigų paskirtį, pagrįstai išmokėtų pinigų paskirtį vertino būtent taip, kaip nurodyta sutartyse.

Komisija taip pat konstatuoja, kad neatitinka tikrovės Pareiškėjos teiginys, kad Inspekcija patikrinimo metu nevertino 140000 Lt, pervestų 2006 m. UAB „S“, gražinimo 2008 m. Komisija pažymi, kad 140000 Lt, 2006-09-06 pervestus „S“ pagal 2006-09-05 preliminarią sutartį, pasirašytą tarp T. E. ir UAB „S“ bei 2007-12-12 sutartimi, pasirašyta tarp T. E., UAB „S“ ir L. H., šiai perleidus teises ir pareigas, kylančias iš preliminarios sutarties, bankiniu pavedimu 2008 m. šią sumą pervestus į T. E. sąskaitą, Inspekcija įvertino analizuojant Pareiškėjos ir T. E. 2007-2011 m. laikotarpiu gautas pajamas ir patirtas išlaidas (patikrinimo akto 6 psl.).

Iš bylos medžiagos matyti, kad L. G. sutuoktinis T. E. yra pateikęs metinę gyventojų (šeimos) turto deklaraciją už 2005 metus (pareigybės kodas 602, statusas priimta aktuali). Šioje turto deklaracijoje piniginių lėšų sutuoktinių I. ir T. E. vardu nėra deklaruota. Pateiktoje metinėje gyventojų (šeimos) turto deklaracijoje už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 (pareigybės kodas 602, statusas – priimta su klaidomis, aktuali) deklaruota 1.618 Lt suma banke

T. E. vardu. I. ir T. E. 2006-12-31 piniginių lėšų grynais ne banke nedeklaravo. 2018-06-05 posėdžio Komisijoje metu Pareiškėjos atstovas nepaaiškino aplinkybių ir nenurodė priežasčių, kodėl, jų tvirtinimu, turimos grynųjų pinigų lėšos 2005 m. ir 2006 m. pateiktose metinėse gyventojų (šeimų) turto deklaracijose nebuvo deklaruotos.

Komisija, atsižvelgdama į tai, kad T. E. nepasinaudojo GPMĮ 5 straipsnio 3 dalimi suteikta teise patikslinti 2005 m ir 2006 m. pateiktų metinių gyventojų (šeimų) turto deklaracijų duomenis, konstatuoja, kad Inspekcija, vadovaudamasi LVAT praktika (LVAT 2015-09-23 sprendimas adm. byloje Nr. A2667-438/2015, 2016-09-09 nutartis adm. byloje Nr. eA-3938-438/2016), teisingai įvertino, kad T. E. pateiktoje metinėje gyventojų (šeimų) turto deklaracijoje už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 nurodyti duomenys įgijo teisinį stabilumą ir mokesčių administratorius, atlikdamas jo atžvilgiu mokesčių tyrimą bei patikrinimą, šių duomenų kvestionuoti nebegali. Įvertinus turimą informaciją, atsižvelgus į T. E. pateiktos metinės gyventojų (šeimų) turto deklaracijos už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 duomenis, Komisijos nuomone, Inspekcija teisingai konstatavo, kad T. E. ir Pareiškėja 2006-12-31 piniginių lėšų likučio grynais pinigais neturėjo.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Inspekcija analizavo Pareiškėjos ir sutuoktinio T. E. piniginių lėšų 2017-2011 m. laikotarpiu judėjimą ir patikrinimo akto 5 priede pateikė atskirai grynųjų pinigų ir piniginių lėšų banke analizę. Iš pateikto skaičiavimo matyti, kad Inspekcija vertino Pareiškėjos ir T. E. piniginių lėšų judėjimą nuo 2007-01-01 iki 2012-01-01 ir nustatė, kad Pareiškėjos ir T. E. 2007 – 2011 metų laikotarpiu grynais pinigais gautos pajamos sudarė 122788,92 Lt, nuimtos iš banko sąskaitų piniginės lėšos – 210822,41 Lt, patirtos išlaidos grynais – 192182,84 Lt, įneštos į banko sąskaitas piniginės lėšos – 97162,35 Lt, apskaičiuotas piniginių lėšų likutis 2012-01-01 galėjo sudaryti iki 44266,14 Lt (122.788,92 Lt + 210.822,41 Lt - 192.182,84 Lt - 97.162,35 Lt). Pretenzijų dėl patikrinimo akto 5 priede išdėstytos analizės turinio Pareiškėja nenurodė.

Pažymėtina, kad vadovaujantis MAĮ 67 str. 1 dalimi, mokesčių administratorius privalo pagrįsti jo mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su mokesčių administratoriaus apskaičiuotomis konkrečiomis mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pagrįsti, kodėl jos yra neteisingos. LVAT dėl įrodinėjimo pareigos mokesčiniuose ginčiuose paskirstymo yra konstatavęs, jog mokesčių mokėtojas, siekdamas paneigti mokesčių administratoriaus mokesčių ir su jais susijusių sumų apskaičiavimo teisėtumą ir pagrįstumą, privalo ne tik nurodyti savo abejones dėl mokesčių ir su jais susijusių sumų apskaičiavimo teisėtumo ir pagrįstumo, bet savo poziciją pagrįsti konkrečiais duomenimis ir leistiniais įrodymais, o ne vien tik savo nesutikimą išreiškiančiais paaiškinimais, apibendrinto, deklaratyvaus pobūdžio teiginiais (LVAT 2015-08-14 nutartis adm. byloje Nr. A-1108-146/2015, 2016-03-29 nutartis adm. byloje Nr. eA-606-442/2016). Komisija, atsižvelgdama į aukščiau nurodytus argumentus dėl MAĮ 67 str. 2 dalies nuostatų taikymo, pažymi, jog mokesčių administratorius neturi rinkti įrodymų, kad paneigtų Pareiškėjos iškeltas abejones dėl gautų pajamų apmokestinimo teisingumo arba, kad pagrįstų Pareiškėjos skundo teiginius. Pareiškėja pati turi šias abejones ir savo skundo teiginius pagrįsti, t. y. įrodyti faktines aplinkybes, sąlygojančias nustatytos mokesčio bazės ar mokesčio dydžio apskaičiavimo neteisingumą, kuriomis ji remiasi.

Pareiškėja mokesčio ginčo metu nepateikė mokesčių administratoriaus konstatuotą situaciją paneigiančių įrodymų, savo teiginių nepagrindė. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad keisti Inspekcijos apskaičiuotą piniginių lėšų likutį 2012-01-01 nėra pagrindo.

Dėl MAĮ 70 straipsnio taikymo pagrįstumo.

Pareiškėja skunde nurodo, kad mokesčių administratorius nepagrindė, kodėl Pareiškėjos GPM prievolės jis negalėjo apskaičiuoti įprastine tvarka.

Komisija, pasisakydama dėl Pareiškėjui apskaičiuoto GPM taikant mokesčių administratoriaus įvertinimą (MAĮ 70 str. 1 d.) pagrįstumo, pažymi, jog MAĮ 8 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas mokesčių visuotinio privalomumo principas kildina imperatyvą kiekvienam mokesčių mokėtojui mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikantis mokesčių teisės aktuose nustatytos apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos, kas suponuoja mokesčių mokėtojo savalaikį, tikslų bei teisingą mokestinės prievolės įvykdymą vadovaujantis mokesčių įstatymais (MAĮ 40 str. 1 d. ir 4 d., 66 str. 1 d.). Mokesčių mokėtojui, nevykdant ar netinkamai vykdant šią pareigą, mokestis apskaičiuojamas mokesčių administratoriaus iniciatyva pagal mokesčių mokėtojo pateiktas deklaracijas, apskaitos ir kitus dokumentus arba taikant įstatymų leidėjo MAĮ įtvirtintus specialiuosius mokesčių apskaičiavimo būdus (MAĮ 66 str. 2 d.).

Vienas iš tokių būdų yra, kai mokesčiai apskaičiuojami pagal mokesčių administratoriaus atliktą įvertinimą. MAĮ 70 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuoti mokesčius, bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos ar kitus dokumentus ir dėl to mokesčių administratorius negali nustatyti mokesčių mokėtojo mokestinės prievolės dydžio įprastine, tai yra atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta, tvarka, mokesčių mokėtojui priklausančią mokėti mokesčio sumą mokesčių administratorius apskaičiuoja pagal jo atliekamą įvertinimą, atsižvelgdamas į visas įvertinimui reikšmingas aplinkybes, turimą informaciją ir prireikus parinkdamas savo nustatytus įvertinimo metodus, atitinkančius protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingo mokestinės prievolės dydžio nustatymo kriterijus.

Aiškinant šį teisinį reguliavimą, LVAT praktikoje nuosekliai laikomasi pozicijos, kad mokesčių administratorius įgyja teisę apskaičiuoti mokesčius pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą esant dviem būtinoms sąlygoms, kurių buvimas sudaro prielaidas taikyti šioje teisės normoje įtvirtintą elgesio modelį: pirma, mokėtino mokesčio dydžio negalima apskaičiuoti (nustatyti) įprastine atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta tvarka ir, antra, to padaryti (apskaičiuoti mokesčio) negalima dėl to, jog mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuoti mokesčius, bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos ar kitus dokumentus (LVAT 2010-11-29 nutartis adm. byloje Nr. A438-1542/2010, 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A602-27/2013, 2015-12-02 nutartis adm. byloje Nr. A2210-502/2015, 2016-02-04 nutartis adm. byloje Nr. A384-442/2016 ir kt.).

Taip pat LVAT, aiškindamas mokesčių apskaičiavimui pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą būtinų sąlygų identifikavimą, yra akcentavęs, jog mokesčių mokėtojo netinkamo elgesio buvimas konstatavimas savaime dar nereiškia, jog kartu yra konstatuojama ir tokia teisinė situacija, kai mokestinės prievolės dydžio negalima nustatyti įprastine tvarka (tiesiogiai). Nuostata, kad mokesčių mokėtojui priklausančią mokėti mokesčio sumą mokesčių administratorius apskaičiuoja pagal jo atliekamą įvertinimą, kai negali nustatyti mokestinės prievolės dydžio įprastine tvarka, reiškia, kad net esant kuriam nors nurodytam mokesčio mokėtojo elgesio atvejui, visada būtina įvertinti ir spręsti, ar dėl to mokestinės prievolės dydžio negalima nustatyti įprastine, tai yra atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta, tvarka (tiesiogiai). Pastaroji sąlyga turi būti konstatuota atsižvelgiant į faktus, aplinkybes bei kitą turimą informaciją, t. y. jų pagrindą, o pareiga pagrįsti būtinybę mokestinės prievolės dydį apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą tenka mokesčių administratoriui (2008-07-18 nutartis adm. byloje Nr. A502-1305/2008, 2012-11-12 nutartis adm. byloje Nr. A442-1984/2012; 2013-04-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A602-27/2013 ir kt.).

Komisija, susipažinusi su mokestinėje byloje surinktais duomenimis ir juos įvertinusi, konstatuoja, kad mokesčių administratorius, visapusiškai ir objektyviai išsiaiškinęs visas bylai reikšmingas aplinkybes bei nenukrypdamas nuo LVAT suformuluoto MAĮ 70 straipsnio 1 dalies aiškinimo, pagrindė mokestinio patikrinimo metu padarytas išvadas dėl Pareiškėjo mokesčio bazės apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą.

Komisija pažymi, kad Inspekcija, patikrinimo metu, įvertinusi Pareiškėjos ir T. E. nustatytas gautas pajamas grynais pinigais ir patirtas išlaidas grynais pinigais, pagal Pareiškėjos ir T. E. banko sąskaitų išrašus įneštų ir išimtų grynujų piniginių lėšų sumas, nustatė, kad sutuoktinių I. ir T. E. išlaidos grynais pinigais viršijo disponuojamas grynujų pinigų lėšas: 2012 metais – 154.433,86 Lt; 2013 metais – 499.626,26 Lt; 2014 metais – 279.877,57 Lt; 2015 metais – 84.788,73 Eur suma. Todėl Komisija laiko pagrįsta Inspekcijos išvadą, jog patirtoms išlaidoms padengti L. G. ir T. E. turėjo kitų, įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintų pajamų. Atsižvelgiant į tai bei vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalimi, konstatuotina, kad mokesčių mokėtojai siekė nuslėpti pajamas ir išvengti GPM mokėjimo nuo gautų kitų pajamų, todėl mokesčiai mokesčių mokėtojams nuo gautų kitų pajamų patikrinimo akte pagrįstai apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, remiantis Taisyklių 4.1 p. ir 6.3.3 p., taikant išlaidų metodą.

Komisijos vertinimu, nustatytų duomenų visuma (gautų pajamų teisės aktų nustatyta tvarka nedeklaravimas, mokėtino į biudžetą GPM neapskaičiavimas bei nesumokėjimas, mokestiniu laikotarpiu patirtos išlaidos viršija gautas pajamas) pagrindžia Pareiškėjos ir T. E. realiai gautų pajamų slėpimo faktą, kuris iškreipė tiesioginio apmokestinimo aplinkybes. Tokiu būdu mokesčių administratorius patikrinimo metu neteko galimybės nustatyti visos Pareiškėjos apmokestinimui reikšmingos faktinės situacijos, kas sudaro pagrindą, kaip papildoma įrodinėjimo priemonė, remtis mokesčių administratoriaus atliekamu įvertinimu.

(S)

Dėl Pareiškėjos atsakomybės.

Pareiškėja skunde Komisijai, taip pat mokestinio ginčo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu Pareiškėjos atstovas akcentavo, jog Pareiškėja jokių nedeklaruotų pajamų tikrinamuoju laikotarpiu negavo ir jų nenaudojo nei savo, nei T. E. individualios įmonės veiklai. Atsakomybė jai pritaikyta ne už jos, o jos sutuoktinio veiksmus.

Iš bylos medžiagos matyti, kad mokesčių administratorius savo sprendimą pripažinti, jog pajamas iš nenustatytų šaltinių faktiškai gavo abu sutuoktiniai – Pareiškėja ir T. E., šias pajamas tikrintuoju laikotarpiu padalinti abiems sutuoktiniams lygiomis dalimis ir jas apmokestinti GPMĮ nustatyta tvarka, grindė CK reglamentuojančiomis sutuoktinių turto teisinę režimą – CK 3.88 str. 1 d. ir 2 d. nuostatomis, pagal kurias bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe pripažįstamas turtas, įsigytas po santuokos sudarymo abiejų sutuoktinių arba vieno jų vardu bei CK 3.117 str. 1 dalyje įtvirtinta prezumpcija, jog sutuoktinių bendro turto dalys yra lygios.

Komisija, pasisakydama dėl Pareiškėjos motyvų, susijusių su Inspekcijos nustatytų Pareiškėjos ir jos sutuoktinio gautų kitų, nedeklaruotų ir neapmokestintų, pajamų padalinimo lygiomis dalimis sutuoktiniams, pažymi, kad iš bylos medžiagos matyti, kad santuoka tarp sutuoktinių sudaryta 1991-02-09. Duomenų, paremtų juridinę galią turinčiais dokumentais (vedybų sutartis, turto pasidalinimo faktai Vedybų sutarčių registre), apie tai, kad sutuoktiniai nevedė bendro ūkio 2012-2016 metais, nėra. Bendroji jungtinė nuosavybė nėra pasibaigusi.

Vertinant Pareiškėjos ir jos sutuoktinio T. E. finansinę situaciją matyti, kad finansinėmis lėšomis tiek iki patikrinimo pradžios (2007-2011 m.), tiek tikrinamuoju laikotarpiu, sutuoktiniai disponavo bendrai: T. E. 2017-11-22 paaiškinime nurodė, kad 2012-01-01 kartu su Pareiškėja turėjo 700000 Lt ne banke; paskolos namo remontui ir šeimos poreikiams tenkinti 2006 m. buvo suteiktos tiek Pareiškėjai, tiek jos sutuoktiniui, o pagal „ (Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-04-07 kredito sutartį Nr. 06-022977-VA Pareiškėjai suteikto 26000 Lt kredito suma 2006-04-07 pervesta į T. E. sąskaitą Nr. (duomenys neskelbtini), esančią (Duomenys neskelbiami)“, AB. Be to, Pareiškėja ir T. E. tikrinamuoju laikotarpiu bendros jungtinės nuosavybės teise įsigijo du žemės sklypus (Duomenys neskelbiami) (2012-12-05

pirkimo-pardavimo sutartis) ir žemės sklypą (Duomenys neskelbiami) (2014-11-05 Žemės sklypo pirkimo-pardavimo sutartis).

Iš bylos medžiagos taip pat matyti, kad UAB „J. R.“ dirba ne tik T. E., bet ir Pareiškėja (nuo 2013-07-01 iki šiol). Pagal Inspekcijos 2018-06-18 papildomai pateiktą informaciją (Valstybinio socialinio draudimo fondo duomenys), nuo 2012-06-01 šioje bendrovėje dirba jų dukra P. S., o nuo 2013-02-04 – jų dukra S. T.. Taigi, iš šešių UAB „J. R.“ darbuotojų, net 4 darbuotojai (Pareiškėja, T. E. ir jų dukros) yra susiję giminystės ryšiais asmenys. Iki tol (nuo 2004-05-13 iki 2013-06-28) Pareiškėja dirbo UAB „B1“ (buvusi T. E. IJ).

Komisijos nuomone, Pareiškėjos ilgalaikė darbinė veikla UAB „B1“ (buvusi T. E. IJ) ir UAB „J. R.“, kurios bendrasavininke yra ir ji pati, rodo, kad Pareiškėja dalyvavo UAB „J. R.“ veikloje.

Komisija pažymi, kad pagal MAĮ 70 straipsnį nustatytos 2012-2016 m. apmokestinamos nedeklaruotos pajamos yra išvestinis dydis (pajamų ir išlaidų skirtumas), neleidžiantis nustatyti pajamų rūšies (kilmės), todėl, įvertinant aplinkybę, kad tiek UAB „B1“, tiek UAB „J. R.“ veikloje kartu su T. E. dalyvavo Pareiškėja, o UAB „J. R.“ – dar ir kiti susiję asmenys (dukros), nėra pagrindo teigti, kad iš nežinomų šaltinių gautos pajamos, kuriomis buvo dengiamos UAB „J. R.“ išlaidos, buvo gautos tik T. E.. Todėl, Komisijos nuomone, 2012-2016 metais, t. y. santuokos metu, Pareiškėjos (ir sutuoktinio) gautos neapskaitytos ir nedeklaruotos pajamos priskirtinos abiems sutuoktiniams.

Informuojame Pareiškėją, kad dalies nustatytų nedeklaruotų apmokestinamųjų pajamų priskyrimas Pareiškėjos sutuoktiniui, padidintų bendrą mokesstinės prievolės dydį abiems sutuoktiniams (jų šeimai) kartu sudėjus, nes tokiu atveju Pareiškėjos sutuoktiniui nebūtų priskirtas Pareiškėjos daliai tenkantis nustatytas piniginių lėšų likutis patikrinimo pradžia ir dalis Pareiškėjai priskirtų dalintinių pajamų.

LVAT ne kartą savo sprendimuose yra nurodęs, jog GPMĮ prasme pajamos, gautos iš disponavimo bendru turtu sandorių pagrindu, veikiant sąžiningai ir teisėtai, yra bendraturčių, o ne vieno iš jų pajamos, į kurias kiekvienas iš jų turi lygias teises, be to, bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe esantis turtas priklauso lygiomis dalimis abiems sutuoktiniams, juo disponuojama abiejų sutuoktinių bendra valia (pavyzdžiui, 2002-03-13 sprendimas adm. byloje Nr. A7-158/2002; 2006-10-20 sprendimas adm. byloje Nr. A4-916/2006), vadinasi mokesstinės prievolės, atsirandančios iš disponavimo tokiu turtu, taip pat dalintinos sutuoktiniams po lygiai. Šios praktikos yra laikomasi ir vėlesnėse LVAT išnagrinėtose bylose (pavyzdžiui, 2011-08-29 nutartis adm. byloje Nr. A556-2164/2011; 2011-06-23 nutartis adm. byloje Nr. A442-2250/2011; 2011-02-25 nutartis adm. byloje Nr. A556-264/2011).

Komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytus argumentus bei teismų praktiką, konstatuoja, jog mokesčių administratorius pagrįstai dokumentais nepatvirtintas ir įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintas pajamas (2012 metais – 154.433,86 Lt; 2013 metais – 499.626,26 Lt; 2014 metais – 279.877,57 Lt; 2015 metais – 84.788,73 Eur) sutuoktiniams paskirstė po lygiai ir nurodė, kad Pareiškėjos kitos pajamos, apmokestinamos 15 proc. tarifu, 2012 metais sudarė 77.216,93 Lt (154.433,86 Lt/2), 2013 metais – 249.813,13 Lt (499.626,26 Lt/2), 2014 metais – 139.938,79 Lt (279.877,57 Lt/2), 2015 metais – 42.394,37 Eur (84.788,73 Eur/2) ir nuo šių pajamų pagrįstai Pareiškėjai papildomai apskaičiavo GPM.

Dėl pajamų, gautų už parduotą automobilį.

Inspekcija nustatė, kad Pareiškėja pagal 2013-05-14 transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutartį už 13000 Lt pardavė automobilį „Volvo S60“ (įsigytas 2011-09-14), tačiau gautų pajamų nedeklaravo, šio automobilio įsigijimo dokumentų nepateikė, todėl, vadovaudamasi GPMĮ 17 str. 1 d. 28 p., gautas pajamas priskyrė apmokestinamosioms pajamoms, neatsižvelgiant į išlaidas.

Pagal GPMĮ 19 str. 1 dalį pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn ne individualios veiklos turta, <...> iš gautų pajamų šiame straipsnyje nustatyta tvarka gali būti atimta: 1) turto įsigijimo kaina; 2) su šio turto pardavimu arba kitokiu perleidimu nuosavybėn ar išvestinės finansinės priemonės realizavimu susiję teisės aktuose nustatyti privalomi mokėjimai. Šio straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad leidžiama atimti tik tas sumas, kurios pagrindžiamos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, ir (arba) galiojančiais sandoriais, ir (arba) užsienio vienetų bei gyventojų surašytais dokumentais, jei iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį.

Pareiškėjos atstovas 2018-04-19 skunde Komisijai nurodė, kad dokumentai bus pateikti Komisijos posėdyje, tačiau 2018-06-05 Komisijos posėdžio metu patvirtino, kad dokumentų neturi, nes VĮ Regitra šiuos dokumentus jau yra sunaikinusi.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjai nepateikus dokumentų, pagrindžiančių automobilio „Volvo S60“ įsigijimą, keisti Inspekcijos išvadas šiuo klausimu nėra teisinio pagrindo.

Dėl atleidimo nuo baudų ir delspinigių.

Pareiškėjos atstovas 2018-04-19 skunde nurodo, kad tuo atveju, jeigu nebūtų tenkintinas Pareiškėjos reikalavimas panaikinti Inspekcijos 2018-03-29 sprendimą Nr. (21.63-32)FR0682-96 dėl patikrinimo akto tvirtinimo, prašo atleisti nuo apskaičiuotų baudų ir delspinigių mokėjimo.

Komisija pažymi, kad MAĮ 141 str. 1 dalies nuostatų dėl atleidimo nuo baudos taikymas yra sąlygotas ir MAĮ 141 str. 2 dalyje nustatytų reikalavimų – mokesčio mokėtojas turi būti sumokėjęs priskaičiuoto mokesčio sumą arba šio mokesčio sumokėjimo terminas nustatyta tvarka turi būti atidėtas ar išdėstytas. Skundo nagrinėjimo metu nenustatyta, kad Pareiškėja būtų sumokėjusi apskaičiuotus mokesčius ar jų mokėjimas būtų atidėtas ar išdėstytas (tokių duomenų nepateikė ir Pareiškėjos atstovas), todėl atleidimas nuo paskirtų baudų nespręstinas.

Pažymėtina, kad Inspekcija, įvertinusi aplinkybę, kad Pareiškėja su mokesčių administratoriumi geranoriškai bendradarbiavo, Pareiškėjai paskyrė mažiausią, t. y. 10 proc. GPM dydžio baudą.

Pareiškėjos atstovas 2018-04-19 skunde taip pat prašo atleisti nuo apskaičiuotų delspinigių mokėjimo, tačiau konkretaus atleidimo pagrindo, kuriuo, jo nuomone, Pareiškėja galėtų būti atleista nuo delspinigių mokėjimo, nenurodo. Pažymėtina, kad mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, jeigu: yra šio MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje nustatytas pagrindas; kitais atvejais, kai delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio įstatymo 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šis atleidimo pagrindas gali būti taikomas tik mokesčių mokėtojams - fiziniams asmenims (MAĮ 100 str. 1 dalis).

MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad atleidimo nuo pagal šio įstatymo 139 ir 140 straipsnius paskirtų baudų mokėjimo pagrindai yra: 1) jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo; 2) jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo ar jo darbuotojų veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas; 3) kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui; 4) kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu, jei suteikta konsultacija centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka buvo įrašyta ir yra galimybė nustatyti skambinantį asmenį - mokesčių mokėtoją (ar jo atstovą), suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais.

Komisija atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių nagrinėjimo metu nenustatė atleidimo nuo apskaičiuotų GPM delspinigių pagrindų, nurodytų MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje. Taip pat konstatuotina, kad Pareiškėjai nenurodžius jokių atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių motyvų bei nesant jokių reikšmingų šiuo klausimu įrodymų, atleisti Pareiškėją nuo 9929,61 Eur GPM delspinigių nėra teisinio pagrindo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 100 straipsnio 2 dalimi, 141 straipsnio 3 dalimi ir 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Inspekcijos 2018-03-29 sprendimą Nr. (21.63-32) FR0682-96 dėl patikrinimo akto tvirtinimo.

2. Neatleisti Pareiškėjos nuo GPM baudos ir GPM delspinigių mokėjimo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos. Mokesčių administravimo įstatymo 164 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Vilma Vildžiūnaitė